

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II HOME SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

2. (Signature)

(In words)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 17215

Time Allowed : 1¼ Hours]

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 20

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

AUG-17215/II

HOME SCIENCE**Paper II****गृहविज्ञान****प्रश्नपत्रिका II****Time Allowed : 75 Minutes]****[Maximum Marks : 100****Note :** This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.**सूचना :** या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.

1. Dispersion of a liquid in liquid is known as :	1. एखाद्या द्रव पदार्थाचे दुसऱ्या द्रव पदार्थात मिसळणे याला म्हणतात.
(A) Sol	(A) सोल
(B) Gel	(B) जेल
(C) Emulsion	(C) इमल्शन
(D) Foam	(D) फोम
2. Neural tube defects may be due to deficiency of :	2. न्युरलट्युबमधील बिघाड खालील घटकाच्या कमतरतेमुळे आढळतो :
(A) Folic Acid	(A) फोलीक ॲसीड
(B) Vitamin B ₁₂	(B) जीवनसत्व B ₁₂
(C) Iron	(C) लोह
(D) Calcium	(D) कॅल्शियम

3. Which vitamin is required for the absorption of calcium ?

- (A) Vitamin A
- (B) Vitamin D
- (C) Vitamin E
- (D) Vitamin K

4. Establishment whose sales figures just cover their variables and fixed costs are said :

- (A) to have breakeven
- (B) to have minimal profit
- (C) to have minimal loss
- (D) to have about 1% between profit and loss

5. With reference to metabolism TEF stands for :

- (A) Trans-essential fatty acids
- (B) Timed eating factor
- (C) Total energy for feeding
- (D) Thermic effect of food

3. कॉल्शियमच्या शोषणाकरीता कोणत्या जीवनसत्वाची आवश्यकता असते ?

- (A) जीवनसत्व अ
- (B) जीवनसत्व ड
- (C) जीवनसत्व ई
- (D) जीवनसत्व के

4. एखाद्या संस्थेचा विक्रीचा आकडा, बदलते खर्च आणि निश्चीत खर्चाशी समान असतील तर त्याला म्हणतात.

- (A) समखर्च
- (B) कमीतकमी नफा
- (C) कमीतकमी तोटा
- (D) अंदाजे 1% नफा आणि तोटा मध्ये

5. चयापचयाच्या संदर्भात टी.ई.एफ म्हणजे होय.

- (A) ट्रान्स-इसेन्शीअल फॅटी ॲसीड
- (B) टाईमड ईटींग फॅक्टर
- (C) टोटल एनर्जी फॉर फीडिंग
- (D) थर्मिक इफेक्ट ऑफ फूड

6. World Health Day is observed on :

- (A) 7th August
- (B) 7th December
- (C) 7th March
- (D) 7th April

7. ARF stands for :

- (A) Amylose rich food
- (B) Amylopectin rich food
- (C) Amylase rich food
- (D) Antioxidant rich food

8. Spirulina acts as :

- (A) Oxidising agent
- (B) Emulsifying agent
- (C) Antioxidant
- (D) Stabilising agent

6. जागतिक आरोग्य दिन खालील दिवशी पाळला जातो :

- (A) 7 ऑगस्ट
- (B) 7 डिसेंबर
- (C) 7 मार्च
- (D) 7 एप्रिल

7. ए.आर.एफ. म्हणजे :

- (A) अमायलोज रीच फूड
- (B) अमायलोपेक्टीन रीच फूड
- (C) अमायलेज रीच फूड
- (D) अँटिऑक्सीडंट रीच फूड

8. स्पिरुलीना हे म्हणून कार्य करते.

- (A) ऑक्सीडायझिंग एजंट
- (B) इमल्सीफाईंग एजंट
- (C) अँटिऑक्सीडंट
- (D) स्टॅबिलायझिंग एजंट

9. Which method is least effective in measuring fat loss ? (A) Weighing scale (B) Tape measures (C) Skin fold calipers (D) Bioelectric impedance	9. खालीलपैकी कोणती पद्धत शरीरातील चर्बीचा नाश मोजण्यासाठी कमी उपयोगी आहे ? (A) वजनाचा काटा (B) मापनाची पट्टी (C) स्कीन फोल्ड यंत्र (D) जैवविद्युत रोध
10. temperature proves 'danger zone' for foods. (A) 4 to 50°C (B) 5 to 62°C (C) 5 to 63°F (D) 6 to 73°C	10. अन्नासाठी तपमान हानीकारक झोन ठरते. (A) 4 ते 50°C (B) 5 ते 62°C (C) 5 ते 63°F (D) 6 ते 73°C
11. presence gives antioxidant property to tea. (A) Isoflavons (B) Quercitin (C) Catechins (D) Resveritol	11. चहामध्ये भस्मीकरणविरोधक गुणमुळे आढळतो. (A) आयसोफ्लोवान्स (B) क्वरसिटिन (C) कॅटेकीन्स (D) रेसवेरीटॉल

12. 60 gm of vegetable protein provides approximately : (A) 600 mg of tryptophan (B) 625 mg of tryptophan (C) 650 mg of tryptophan (D) 575 mg of tryptophan	12. 60 ग्रॅम वनस्पतीजन्य प्रथिनांतून अंदाजे मिळते. (A) 600 मिग्रॅ. ट्रिप्टोफेन (B) 625 मिग्रॅ. ट्रिप्टोफेन (C) 650 मिग्रॅ. ट्रिप्टोफेन (D) 575 मिग्रॅ. ट्रिप्टोफेन
13. Dried milk stored for a long time turns brown due to : (A) Enzymatic reaction (B) Oxidation (C) Caramelization (D) Millard reaction	13. दुधाची भुकटी खूप काळ साठविल्यास ती मातकट दिसते कारण : (A) विकराची प्रक्रिया (B) भस्मीकरण (C) कॅरॅमलायझेशन (D) मिलार्ड प्रतिक्रिया
14. Which of the following foods are cariostatic ? (A) Cheese (B) Biscuits (C) Raisins (D) Milk	14. खालीलपैकी कोणता अन्नपदार्थ दात किडण्यास विरोध करणारा आहे ? (A) चीज (B) बिस्कीट (C) बेदाणे (D) दूध

15. A garment style which is popular for brief time in youths is known as :

- (A) Fad
- (B) Classic
- (C) Fashion
- (D) Chic

16. The filaments of silks held together by a gummy substance is called :

- (A) Keratin
- (B) Seracin
- (C) Lycine
- (D) Casein

17. The tex of the yarn is :

- (A) wt. in gms per 9000 meters
- (B) wt. in gms per 1000 meters
- (C) wt. in pounds per 840 yards
- (D) wt. in pounds per 560 yards

15. युवकांमध्ये कमी कालावधीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या पोशाखाच्या शैलीला म्हणतात.

- (A) फॅड
- (B) क्लासीक
- (C) फॅशन
- (D) चिक

16. ज्या चिकट द्रावणामुळे रेशमी तंतू (फिलामेंट) बांधले जातात त्याला म्हणतात.

- (A) केरेटिन
- (B) सेरेसिन
- (C) लायसीन
- (D) केसीन

17. धाग्याचे टेक्स म्हणजे :

- (A) प्रत्येक ग्रॅममध्ये 9000 मीटर्स
- (B) प्रत्येक ग्रॅममध्ये 1000 मीटर्स
- (C) प्रत्येक पाऊंडमध्ये 840 वार
- (D) प्रत्येक पाऊंडमध्ये 560 वार

18. The colour fastness of a dyed fabric can be tested by rubbing, using :

- (A) Fade-o-meter
- (B) Elemendorf tester
- (C) Crock meter
- (D) Scott tester

19. In drafting, french curve is used to draw :

- (A) Armhole
- (B) Dart
- (C) Hemline
- (D) Grainline

20. Polyester can be dyed with :

- (A) Basic dye
- (B) Sulphur dye
- (C) Chrome dye
- (D) Disperse dye

18. कपड्यांच्या रंग पक्केपणाची घर्षण चाचणी द्वारे केली जाते.

- (A) फेड-ओ-मिटर
- (B) एलमेनड्रॉफ टेस्टर
- (C) क्रोक मिटर
- (D) स्कॉट टेस्टर

19. बेतण्यामध्ये फ्रेंच कर्व्हा उपयोग काढण्यासाठी केला जातो.

- (A) मुंढा
- (B) डार्ट
- (C) हेमलाईन
- (D) ग्रेनलाईन

20. पॉलिएस्टर रंगविण्यासाठी रंगांचा वापर होऊ शकतो.

- (A) बेसीक
- (B) गंधक
- (C) क्रोम
- (D) डिसपर्स

21. The weave used in corduroy is :

- (A) Uncut pile
- (B) Cut pile
- (C) Bedford cord
- (D) Jacquard

22. Which of the following is a type of sleeve ?

- (A) Princess line
- (B) Eton
- (C) Raglan
- (D) Peplum

23. The step of management process that consists of dividing and grouping activities and assigning them to individuals is :

- (A) Controlling
- (B) Planning
- (C) Guidance
- (D) Organising

21. कॉर्डुराय मध्ये विण वापरली जाते.

- (A) न कापलेली पाईल
- (B) कापलेली पाईल
- (C) बेडफोर्ड कॉर्ड
- (D) जॅकार्ड

22. खालीलपैकी कोणता बाहीचा प्रकार आहे ?

- (A) प्रिंसेस लाईन
- (B) इटॉन
- (C) रॅगलन
- (D) पेपलम्

23. व्यवस्थापन प्रक्रियेच्या पायरी- मध्ये कार्याची विभागणी करणे आणि गट बनविणे आणि व्यक्तींना सुपूर्त करणे समाविष्ट असते.

- (A) नियंत्रण
- (B) नियोजन
- (C) मार्गदर्शन
- (D) संघटन

24. In the system, effect of environment on the managerial system is referred as :

- (A) Input
- (B) Feedback
- (C) Output
- (D) Wholeness

25. influences the use of resources in the first stage of family life cycle.

- (A) Values
- (B) Standards
- (C) Short-term goals
- (D) Long-term goals

24. सिस्टिम प्रणालीमध्ये वातावरणाचा व्यवस्थापकीय सिस्टीमवर होणारा परिणाम म्हणजे :

- (A) इनपूट
- (B) फीडबॅक
- (C) आऊटपूट
- (D) होलनेस

25. कौटुंबिक जीवनचक्राच्या प्रारंभीक अवस्थेमध्ये साधनांच्या उपयोगावर परिणाम करणारा घटक म्हणजे :

- (A) मूल्ये
- (B) स्तर
- (C) अल्पकालीन ध्येय
- (D) दीर्घकालीन ध्येय

<p>26. To achieve the decided goals
decision proves helpful in using
maximum resources.</p> <p>(A) Economic</p> <p>(B) Social</p> <p>(C) Technical</p> <p>(D) Habitual</p>	<p>26. ठरविलेली ध्येय साध्य करण्यासाठी
उपयोग अधिकाधीक साधनसंपत्तीचा वापर
करण्यास मदत करतात.</p> <p>(A) अर्थशास्त्रीय निर्णयाचा</p> <p>(B) सामाजिक निर्णयाचा</p> <p>(C) तांत्रिक निर्णयाचा</p> <p>(D) सवयीने घेतलेले निर्णयाचा</p>
<p>27. Inexperience work leads to
fatigue.</p> <p>(A) Boredom</p> <p>(B) Frustration</p> <p>(C) Physiological</p> <p>(D) Mental</p>	<p>27. अनुभवाच्या अभावामुळे कार्य करण्यात
..... थकवा निर्माण होतो.</p> <p>(A) कंटाळा</p> <p>(B) वैफल्य</p> <p>(C) शारीरिक</p> <p>(D) मानसिक</p>
<p>28. The device used to study the types
of motion while performing a task
is :</p> <p>(A) Pathway chart</p> <p>(B) Operation chart</p> <p>(C) Process chart</p> <p>(D) Cyclic graph</p>	<p>28. एखाद्या कार्यातील हालचालींचा अभ्यास
करण्याचे साधन म्हणजे :</p> <p>(A) मार्ग आराखडा</p> <p>(B) कृती आराखडा</p> <p>(C) प्रक्रिया आराखडा</p> <p>(D) सायक्लीक आलेख</p>

29. In house planning 'open planning' refers to the plan in which :

- (A) There are lots of doors and windows
- (B) There are no walls between functional areas
- (C) There are glass partitions between functional areas
- (D) There is simple open space around the house

30. The value of the colour *can not* be changed by :

- (A) Adding white
- (B) Adding black
- (C) Increasing pigment concentration
- (D) Adding an adjacent colour

29. घराच्या नियोजनामध्ये 'ओपन प्लॅनिंग' ही संज्ञा दर्शविणारे नियोजन म्हणजे असे नियोजन की ज्यामध्ये :

- (A) जास्त प्रमाणात दरवाजे आणि खिडक्या असतात
- (B) कार्यक्षेत्रांमध्ये भिंती नसतात
- (C) कार्यक्षेत्रांमध्ये काचेचे विभाजक असतात
- (D) घराच्या सभोवती मुबलक प्रमाणात मोकळा अवकाश असतो

30. कोणत्याही रंगाचे रंगमूल्य बदलण्यासाठी खालीलपैकी कशाचा उपयोग केला जात नाही :

- (A) पांढरा रंग मिसळणे
- (B) काळा रंग मिसळणे
- (C) रंगद्रव्यांचे प्रमाण वाढविणे
- (D) नजीकचा रंग मिसळणे

31. play is characterised by following the rules of a game. (A) Parallel (B) Co-operative (C) Solitary (D) Associative	31. खेळाचे वैशिष्ट्ये म्हणजे ह्यात नियम पाळावे लागतात. (A) समांतर (B) सहकार्यात्मक (C) एकट्याने (D) साहचर्यात्मक
32. The knowledge of objects continues to exist even when they are out of view is : (A) Object substitution (B) Animism (C) Object performance (D) Object segregation	32. वस्तू दृष्टीआड असते तरीही ती अस्तित्वात आहे याचे ज्ञान असणे यास काय म्हणतात ? (A) ऑब्जेक्ट सबस्टीट्यूशन (B) ऑनिमिझम (C) ऑब्जेक्ट परफोर्मन्स (D) ऑब्जेक्ट सेग्रेगेशन
33. The tendency of heredity to restrict the development of one or two characters is : (A) Canalization (B) Genetic environmental correlation (C) Niche-Picking (D) Range of reaction	33. कांही वैशिष्ट्यांच्या प्रगतीकरणात एखाद दुसऱ्या वैशिष्ट्यांच्या प्रगतीकरणावर नियंत्रण ठेवण्याचा अनुवंशाचा कल म्हणजे ? (A) कॅनलायझेशन (B) जेनेटीक-एनव्हायरनमेंटल कोरीलेशन (C) निशे-पिकिंग (D) रेंज ऑफ रिअॅक्शन

34. According to Erikson the primary grade children enter stage.

- (A) The preoperational period
- (B) The period of initiative Vs. guilt
- (C) Concrete operations
- (D) The Industry Vs. Inferiority

35. The playground has been selected as an excellent place for observation of childrens social behaviour because :

- (A) There is more room for researchers
- (B) It is more natural and less restrictive
- (C) The children tend to go wild
- (D) Researchers are no longer allowed in classrooms

36. Phenylketonuria is cause of :

- (A) Physical handicap
- (B) Eye deformities
- (C) Mental retard
- (D) Muscular dystrophy

34. ऐरीकसन्सच्या मते प्राथमीक इयत्तांमधील बालके अवस्थेत प्रवेश करतात.

- (A) संक्रीयापूर्व
- (B) पुढाकार वि. अपराध
- (C) मूर्तसंक्रीय
- (D) उद्योजकता वि. न्युनत्व

35. बालकांच्या सामाजिक वर्तनाचे निरीक्षण करण्यासाठी खेळाचे मैदान ही एक उत्कृष्ट जागा म्हणून निवड केली आहे कारण :

- (A) संशोधकाना बरीच जागा असते
- (B) अधिक नैसर्गिक व कमी नियंत्रित असते
- (C) मुले खूप दंगेखोर होऊ शकतात
- (D) वर्गामध्ये संशोधकांना प्रवेश दिला जात नाही

36. फीनाईलकिटोनयुरीचा हे कशाचे कारण आहे ?

- (A) शारीरिक अपंगत्व
- (B) दृष्टी दोष
- (C) मतिमंदत्व
- (D) मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी

37. Heightened emotionality is one of the characteristics of : (A) Middle childhood (B) Young Adulthood (C) Early childhood (D) Adolescence	37. अतीव भावनिकता हे कशाचे वैशिष्ट्ये आहे : (A) मध्यबाल्यावस्था (B) पूर्व-प्रौढावस्था (C) पूर्व-बाल्यावस्था (D) किशोरावस्था
38. The period of infancy extends from : (A) Birth to 2 years (B) Birth to 15 days (C) 3–6 years (D) 1–2 years	38. अर्भकावस्थेचा कालावधी आहे. (A) जन्म ते 2 वर्षे (B) जन्म ते 15 दिवस (C) 3–6 वर्षे (D) 1–2 वर्षे
39. Educational planning is a process. (A) Strenuous (B) Cumbersome (C) Dynamic (D) Complicated	39. शैक्षणिक नियोजन ही प्रक्रिया आहे. (A) ताण देणारी (B) अवजड (C) गतिशील (D) गुंतागुंतीची
40. Integrated Rural Development Programme (I.R.D.P.) was started in : (A) June 1976 (B) March 1976 (C) August 1976 (D) May 1976	40. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम साली सुरू झाला. (A) जून 1976 (B) मार्च 1976 (C) ऑगस्ट 1976 (D) मे 1976

41. is the type of education where learning takes place accidentally. (A) Classroom (B) Informal (C) Non-formal (D) Formal	41. योगायोगाने प्राप्त होणाऱ्या शिक्षण प्रकारालाशिक्षण म्हणतात. (A) वर्गखोलीतील (B) अनौपचारीक (C) मित्रौपचारीक (D) औपचारीक
42. Seeing, hearing and doing occurs in (A) Radio (B) Audio-visual aids (C) Newspaper (D) Leaflets	42. पाहणे, ऐकणे आणि कार्य करणे यांचे एकत्रीकरण म्हणजे : (A) रेडिओ (B) दृक-श्राव्य साधने (C) वर्तमानपत्र (D) पत्रके
43. is most effective in communicating with a small group of people. (A) Home visit (B) Exhibition (C) Study tour (D) Campaign	43. कमी लोकांशी संपर्क साधण्यासाठी..... ही परिणामकारक पद्धत आहे. (A) गृहभेट (B) प्रदर्शनी (C) अभ्यास सहल (D) प्रचार मोहिम
44. The term 'Extension Education' was first used by (A) Oxford University (B) Mumbai University (C) Cambridge University (D) S.N.D.T. Women's University	44. 'विस्तार शिक्षण' या संज्ञेचा प्रथम ने उपयोग केला. (A) ऑक्सफोर्ड विद्यापीठ (B) मुंबई विद्यापीठ (C) केंब्रीज विद्यापीठ (D) एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ

45. An effective teaching aid is one which is : (A) Prepared by the teacher (B) The students understand the concept clearly (C) Colourful and attracts students (D) Helpful for teacher to explain easily	45. परिणामकारक अध्ययन साहित्य हे (A) शिक्षकांने तयार केलेले असते (B) विद्यार्थ्यांना संकल्पना नीट समजणारे असते (C) विविधरंगी आणि विद्यार्थ्यांना आकर्षित करणारे असते (D) शिक्षकाला अध्यापन करण्यासाठी उपयुक्त असते
46. Planning of extension programme is divided into parts. (A) 4 (B) 8 (C) 6 (D) 2	46. विस्तार कार्यक्रम नियोजन हे भागात विभागले जातात. (A) 4 (B) 8 (C) 6 (D) 2
47. A study on buying habits of teenagers is an example of : (A) Applied research (B) Ex post facto research (C) Conceptual research (D) Fundamental research	47. किशोरवयीन मुलांच्या खरेदीच्या सवयींचा अभ्यास हे खालीलपैकी कशाचे उदाहरण आहे : (A) उपयोजित संशोधन (B) एक्स पोस्ट फॅक्टो संशोधन (C) संकल्पनात्मक संशोधन (D) मुलभूत संशोधन
48. Dependent variable is one which : (A) Influences what one is studying (B) Interferes with research variable (C) Is influenced by some variable (D) Is manipulated	48. पराधीन चल म्हणजे : (A) ज्याचा अभ्यास-विषयावर प्रभाव पडतो (B) ज्याचा संशोधनासाठी निवडलेल्या चलावर प्रभाव पडू शकतो (C) ज्याच्यावर दुसऱ्या एखाद्या चलाचा प्रभाव पडू शकतो (D) जे मनाप्रमाणे नियंत्रित करता येते

49. Analysis of co-variance is :

- (A) A statistical technique that can be used to help equate groups on specific variables
- (B) A statistical technique that can be used to control sequencing effect
- (C) A statistical technique that substitutes for random assignment to groups
- (D) A statistical technique for adjusting scores of the independent variable to control for extraneous variables

50. Which of the following is *not* an example of a non-random sampling technique ?

- (A) purposive
- (B) quota
- (C) convenience
- (D) cluster

49. समचलकांचे विश्लेषण म्हणजे :

- (A) विशिष्ट चलकांवर गटांना समान करण्यास मदत करणारे संख्याशास्त्रीय तंत्र
- (B) क्रमबद्धतेच्या परिणामांवर नियंत्रण ठेवणारे संख्याशास्त्रीय तंत्र
- (C) गटांच्या स्वैर अभिहस्तांकनाला पर्याय निर्माण करणारे संख्याशास्त्रीय तंत्र
- (D) बाह्य चलकांवर नियंत्रित करता येणाऱ्या स्वतंत्र चलकांची संख्या समायोजित करण्याचे संख्याशास्त्रीय तंत्र

50. खालीलपैकी कोणते अयादृच्छिक नमुना पद्धतीचे उदाहरण नाही ?

- (A) पर्पझिव्ह
- (B) कोटा
- (C) कनव्हिनिअन्स
- (D) क्लस्टर

AUG-17215/II

ROUGH WORK